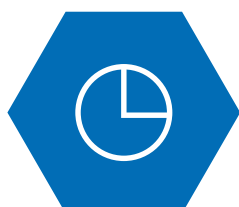

U februaru 17,1% anketiranih firmi izjasnilo se da im proizvodna aktivnost raste, dok je kod 12,2% firmi zabeležen pad aktivnosti.

Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta, na zajedničkom uzorku državnih i privatnih firmi, niže je u odnosu na uporedivi februar 2016. godine za 7,2%. Gledajući samo privatni sektor, prosečno korišćenje kapaciteta veće je za 4,6% u odnosu na februar prošle godine.

U februaru je zabeležen sezonski pad zaposlenosti sličan istom mesecu prošle godine. Značajno je povećan indikator koji meri novo zapošljavanje. U skladu sa tim, 22,9% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca, uz 2,4% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu.

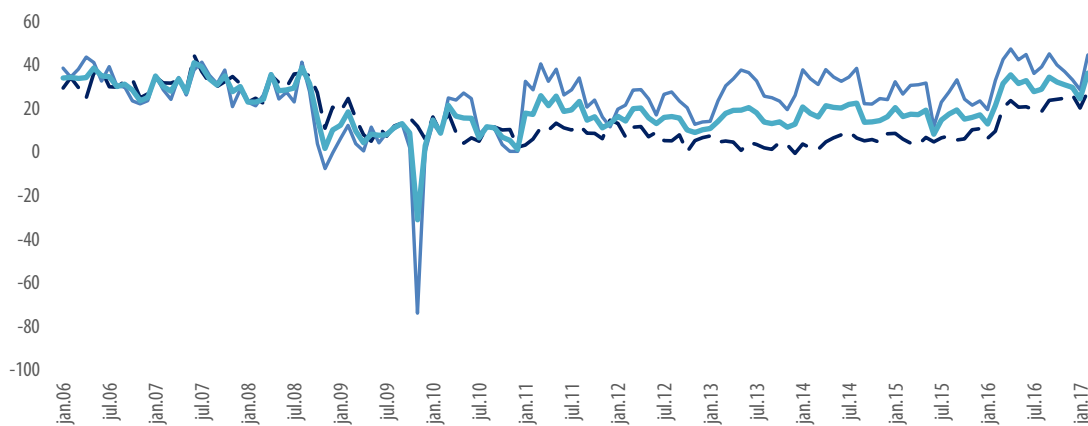
Indikatori tromesečne očekivane prodaje na domaćem i stranom tržištu zabeležili su visok rast u odnosu na januar. Umereni rast očekivane prodaje zabeležen je i u odnosu na uporedivi februar prošle godine, što ukazuje na relativno jaku konjunkturu u domaćoj industriji u narednom periodu.

Na pitanje kakvi su proizvodni kapaciteti u odnosu na ugovorenu prodaju, 14,6% firmi se izjasnilo da su preveliki, dok je 3,4% firmi istaklo da su premali, što je poboljšanje u odnosu na uporedivi februar prošle godine (tada je 22,8% firmi istaklo da ima prevelike kapacitete).

Na osnovu odgovora iz mesečne Ankete o konjunkturi u domaćoj industriji, koja se sprovodi od sredine 1994. godine, urađen je set indikatora postojećeg stanja i tromesečnih očekivanja. Svi indikatori dobijeni su tako što je procenat odgovora koji označavaju rast ili pozitivnu promenu oduzet od procenta odgovora koji označavaju pad ili negativnu promenu. Na primer, ako se 30% firmi izjasnilo da im proizvodnja raste, a 10% da im proizvodnja pada, indikator će imati vrednost od 20. Procenat firmi koji se izjasnio da je stanje nepromenjeno (u ovom primeru 60%) se ne uzima u obzir. Anketa se sprovodi na reprezentativnom uzorku privatnih i državnih kompanija.

OPŠTI INDIKATOR POSLOVNE KLIME

(2006 - 2017.)

■ Tromesečna očekivanja

■ Trenutno stanje

■ Indikator konjunktуре

*Opšti indikator dobijen je kao prosečna vrednost indikatora trenutnog položaja kompanija i tromesečnih očekivanja

Opšti indikator poslovne klime u februaru je zabeležio veću vrednost u odnosu na januar za 12pp, kao rezultat značajno većih tromesečnih očekivanja, kao i boljih ocena o trenutnom položaju kompanija. U odnosu na uporedivi februar prošle godine, indikator je zabeležio veću vrednost za 15pp, što ukazuje na relativno jaku konjunkturu u narednom periodu.

Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta, gledano na zajedničkom uzorku privatnih i državnih kompanija, u februaru je iznosio 67,6% i bio je niži u odnosu na januar za 5,3pp. U odnosu na uporedivi februar 2016. godine prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta niže je za 5,2pp. Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta u privatnom sektoru u februaru je iznosilo 68,5%, čime je ostvaren veći nivo u odnosu na uporedivi februar 2016. godine za 3pp.

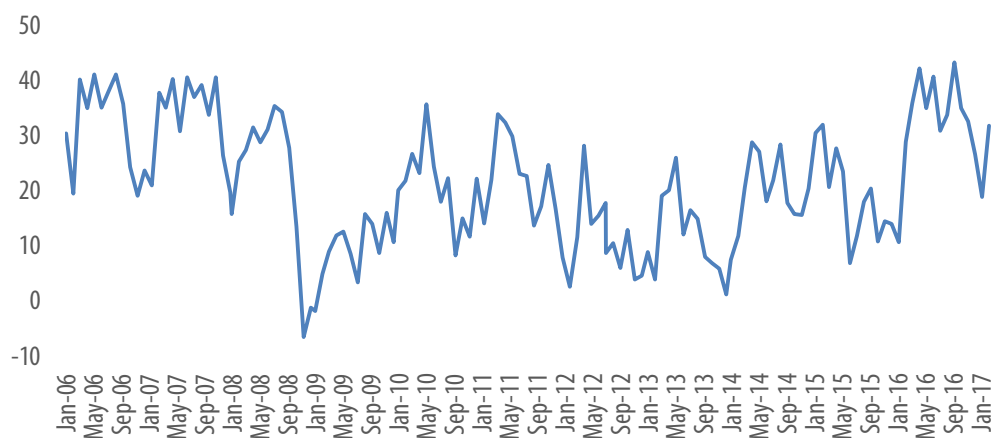
Nakon januara, kada je zabeležen pad proizvodne aktivnosti, u februaru je veći broj firmi istakao da je imao rast aktivnosti. U februaru se 17,1% anketiranih firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 12,2% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu. U odnosu na uporedivi februar 2016. godine zabeležen je niži rast proizvodne aktivnosti, (tada se 22,8% anketiranih firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 10,1% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu).

U februarskoj anketi indikator koji meri nivo zaliha gotovih proizvoda ponovo je zabeležio negativnu vrednost od 7,3pp (veći broj firmi je istakao da ima nizak nivo zaliha u odnosu na optimalan nivo). U odnosu na uporedivi februar indikator je zabeležio veću vrednost što ukazuje na postepenu normalizaciju ovog pokazatelja (u prethodnom periodu, nizak nivo zaliha bio je uglavnom posledica slabe likvidnosti i/ili slabe tražnje). U februaru je zabeležen pad zaposlenosti u odnosu na januar, u skladu sa sezonski očekivanim efektom. Indikator je zabeležio negativnu vrednost od 5,4pp U uporedivom februaru prošle godine ovaj indikator je takodje zabeležio negativnu vrednost od 8,1pp, tako da ovogodišnji rezultat predstavlja poboljšanje.

Tromesečna očekivanja kompanija domaće industrije u februaru, ukazuju na veću očekivanu prodaju na stranom i domaćem tržištu, kao i na rast zaposlenosti.

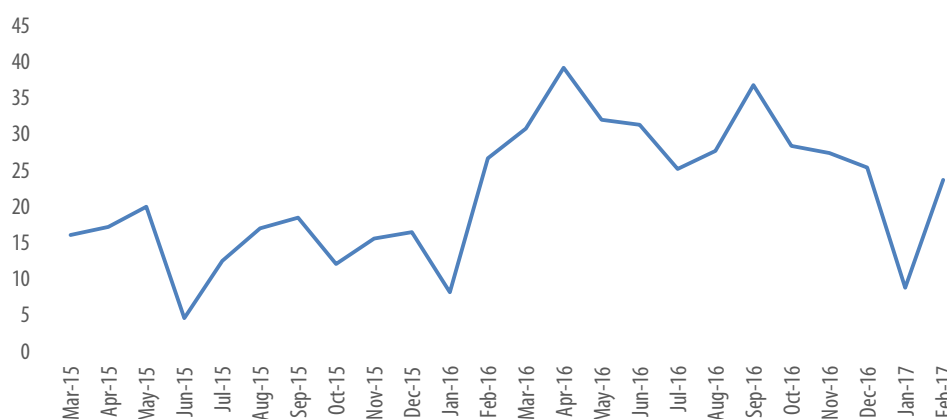
Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u februarskoj anketi je ostvario vrednost od 31,8pp čime je zabeležen rast od 12,9pp u odnosu na januar. Rast od 3pp zabeležen je i u odnosu na uporedivi februar 2016. godine.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE PREDUZEĆA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU (2006 - 2017.)

Visok rast u februarskoj anketi zabeležio je indikator očekivane prodaje na stranom tržištu. U skladu sa tim, 27,7% anketiranih firmi planira veći izvoz (u januaru 14,4%), dok se 4% izjasnilo da će imati pad izvoza (u januaru 5,6%). U odnosu na uporedivi februar prošle godine, indikator je zabeležio približno istu vrednost.

INDIKATOR TROMESEČNE OČEKIVANE PRODAJE NA STRANOM TRŽIŠTU (2015 - 2017.)

U februaru je indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju zabeležio poboljšanje u odnosu na januar. U skladu sa tim, na pitanje kakvi su proizvodni kapaciteti u odnosu na ugovorenu prodaju

14,6% firmi se izjasnilo da su preveliki
(u januaru 16,4%)

3,4% firmi istaklo da su premali
(u januaru 3,3%)

Posmatrano u odnosu na uporedivi februar prošle godine, zabeležen je bolji rezultat (tada se 22,8% firmi izjasnilo da ima prevelike a 2,5% da ima premale kapacitete).

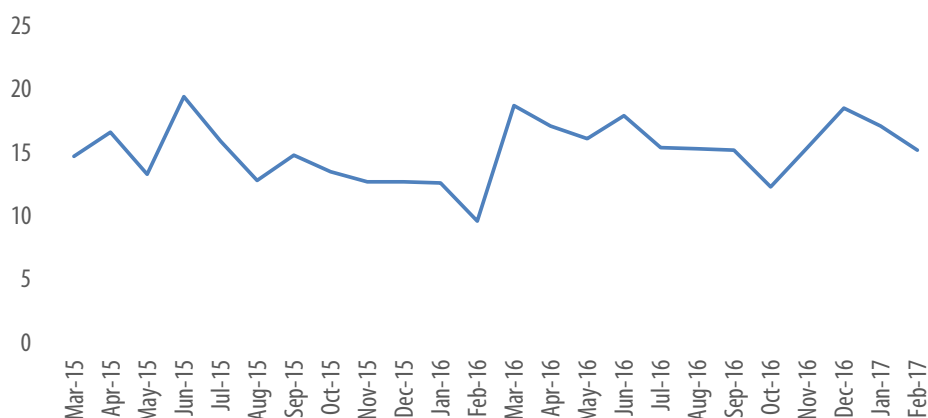
Indikator inflacionih očekivanja u februaru imao je vrednost od 11,3pp čime je zabeležio rast od oko 2pp u odnosu na februar. Indikator se od oktobra nalazi u zoni koja ukazuje na umereni nivo inflacionih očekivanja što predstavlja pozitivan signal.

U februaru je značajno povećan indikator koji meri novo zapošljavanje. U skladu sa tim, 22,9% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca (u januaru 10,4%), uz 2,4% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu (u januaru 3,3%). Mnogo bolji rezultat zabeležen je i u odnosu na uporedivi februar prošle godine (tada je Indikator bio negativan, odnosno veći broj firmi je planirao da smanji broj zaposlenih). Ponovo je najveći optimizam po pitanju novog zapošljavanja zabeležen u segmentu velikih preduzeća – u ovoj grupi se 50% firmi izjasnilo da planira rast zaposlenosti u naredna tri meseca.

Kada su u pitanju najveća ograničenja u poslovanju, 38,7% kompanija istaklo je slabu tražnju (u januaru 41,4%), nakon čega slede niske cene proizvoda za 25,5% kompanija (u januaru 19,3%) i nedostatak kredita za 15,2% firmi (u januaru 17,1%).

FIRME KOJE SU ISTAKLE NEDOSTATAK KREDITA KAO NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU (%)

(2015 - 2017.)

U Tabeli br. 1. dat je prikaz najvećih ograničenja u poslovanju u odnosu na veličinu preduzeća. Problemi koji dominiraju u svim segmentima i dalje su slaba tražnja i niske cene. U kategorijama velikih preduzeća najviše je izražen problem slabe tražnje. Kao i u prethodnoj anketi, mala i srednja preduzeća imaju izraženije probleme sa nedostatkom kredita.

NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU PREMA VELIČINI KOMPANIJE

(tabela br.1)

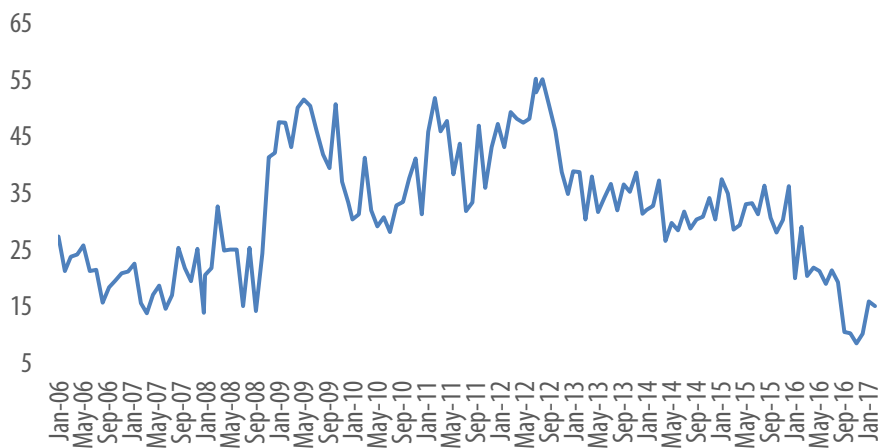
Najveće ograničenje/Veličina preduzeća	Mikro	Malo	Srednje	Veliko
Slaba tražnja	45,5	35,9	31,9	72,7
Niske cene	27,3	29,7	23,4	18,2
Nedostatak kredita	18,2	17,2	16,0	4,5
Mali kapaciteti	0,0	3,1	6,4	0,0
Nedostatak radnika	4,5	1,6	4,3	4,5
Nedostatak repromaterijala i rezervnih delova iz:				
a) domaće proizvodnje	4,5	3,1	4,3	0,0
b) uvoza	0,0	9,4	13,8	0,0

Što se tiče problema nelikvidnosti u domaćoj industriji, u februaru je došlo do određenog pogoršanja ovog pokazatelja. U skladu sa tim, u februaru se 6,3% kompanija izjasnilo da im je nivo potraživanja previsok (u januaru 3,8%), dok se 30,2% izjasnilo da im je nivo potraživanja visok ali izdrživ (u januaru 31,7%). Naredne ankete će pokazati da li je u pitanju trenutno pogoršanje ili promena trenda kretanja ovog pokazatelja.

U februaru je Indikator očekivanog rizika u poslovanju zabeležio malo poboljšanje u odnosu na januar. Ovaj Indikator u februaru je iznosio 15,1pp, čime je ostvarena vrednost koja ukazuje na relativno nizak očekivani rizik u naredna tri meseca. Kao što se može videti sa Grafikonu br.5, rizik u poslovanju značajno je povećan nakon krize 2008. godine, dok je u poslednjih godinu dana primetan trend smanjenja.

INDIKATOR OPŠTEG NIVOA RIZIKA U POSLOVANJU U NAREDNA TRI MESECA

(2006-2017.)

KONTAKT

Privredna komora Srbije
Resavska 13-15
11000 Beograd

T: (+381 11) 3300-910
F: (+381 11) 3230-949

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

